

Visby innerstadsförening har vandrat i världsarvet med regionens världsarvssamordnare Elene Negussie.

Onsdagen den 25 maj klockan 18:00 samlades ett 20-tal medlemmar på Packhusplan. Elene Negussie och deltagarna hälsades välkomna av styrelseledamoten Lars Grönberg, tidigare stadsarkitekt och världsarvsansvarig, som konstaterade att vandringens tema skulle handla mycket om världsarvets värde men även ta upp något om stadens alla rådhus. Lars hade lovat att bistå Elene med historiska fakta.

Elene inledde med att presentera sig och sin bakgrund som stadsgeograf, lektor och forskare inom världsarvshantering vid University of Dublin. Hon refererade sedan till formuleringarna i världsarvsutnämningen 1995 och konstaterade att man nu genomför en retroaktiv beskrivning av hur Hansestaden Visby är definierad som världsarv utifrån Världsarvskonventionens riktlinjer ("operational guidelines"). Det gäller att formulera stadens "outstanding universal value". Elene berättade också hur det arbetet bedrivs och tanken om att kalla samman dem som var med i arbetet kring utnämningen. Frågan ställdes om det enbart är medeltidsaspekten som gör Hansestaden Visby till världsarv, eller staden som helhet, hur man i senare årssringar förhållit sig till den medeltida staden och därmed behållit en levande stad genom århundraden. Även de medeltida packhusen har förändrats genom tillägg och förändringar över tid.

Lars informerade sedan om den plats man stod på; f d Rolandstorget, en marknadsplats omedelbart intill den gamla hamnen. Vad hör till en sådan plats? Jo, ett rådhus. Det låg i det angränsande kvarteret Kalvskinnet och kallades Vinhuset. Byggnaden är kvar till sina grundmurar och är arkeologiskt dokumenterad. Rådhuset fanns här till början av 1300-talet. En av deltagarna, visbyhistorikern och arkeologen Gun Westholm kom med värdefulla kompletteringar av framställningen på Mellangatan kunde vi ta del av det medeltida stadsplanemönstret med några nu försvunna vattugränder liksom en fin exponent för 1200-talets välvda packhus; Frälsningsarméns hus. En av vattugränderna är Rådstugugränd som minner oss om det rådhus som låg vid S:t Hansgatan mitt emot Ridelius. Hon berättade även om att gatustenen under medeltiden bestod av stora kalkhällar till skillnad från dagens smågatstensbeläggning.

Vid Rådhusplan diskuterade vi vad ett rådhus egentligen brukade innehålla; nämligen rådets, stadsvaktens (polisens) och rådhusrättens lokaler. Dessa fanns just vid Klosterplan och i det Langska huset som köptes av staden i slutet av 1700-talet och var i bruk som kommunhus fram till år 2010. Deltagarna konstaterade med viss sorg att det huset och de omgivande kontorslokaler nu till största delen är ombyggda till bostadshus. Det konstaterades också att världsarvsdiplomet som stod på Rådhusplan inte har kommit upp efter parken återställt efter byggnadsarbetena. Det finns diskussioner om att ta fram en ny skylt och Elene undrade om det vore en bra idé att sätta den vid Stora Torget, nära platsen för det rådhus som kom i bruk 1317 och hade förfallit i slutet av 1600-talet. En idé är att lägga skylten i marken, t.ex. som en inskription i en kalkhäll. Kanske kan man t.o.m. återanvända det kalkklock som ligger vid den nyupptäckta latrinbrunnen om denna blir aktuell att lyftas fram genom glastäckning.

Efter en dryg timme föranledde den ovanligt kyliga majkvällen Elene att runda av med en inbjudan att lämna synpunkter som kan tillföra i arbetet med att beskriva världsarvet utifrån de bestämda nomineringskriterierna samt att tacka för visat intresse. Därefter avtackades Elene av Lars med ett presentkort från Wisby Ostbutik och informerade om nästa arrangemang, nämligen visning av den nyrenoverade Almedalen den 7 juni.